

MURAT SAYIM
MEZARLIKTAKİ
ATEŞBÖCEKLERİ

Bu romanı yazma sürecimde
benden yardımlarını esirgemeyen,
fikirleriyle yol gösteren eşim Uğur'a ve
hocam Fügen Toksöz'e sonsuz
teşekkürlerimi sunarım.

Not: Bu romandaki tüm karakterlerin ve olayların gerçek kişi ve kurumlarla ilgisi yoktur.

Mezarlıkta Yeni Hayat

Umut yol boyunca yeni mahallesinde nasıl yaşayacaklarını düşündü. Arabanın camından gördüğü dükkanlara, insanlara bakıyordu. Belki bir ipucu yakalar, yeni mahalleleri hakkında bir bilgiye ulaşırđı. Pek bir anlam çıkartamayınca, arabalarının dikiz aynasından gözükken nakliye kamyonunu izledi.

Eşyaları, kitapları, oyuncakları, mobilyaları, babasının Almanya'dan getirdiği ve Türkiye'de henüz olmayan yarış arabaları ve pisti... Her şey o kamyonun içindeydi ama o kamyonu baktıkça bu eşyaları ve oyuncakları değil, eski mahallesinde arkadaşlarıyla oynadığı oyunları, anıları hatırlıyordu. Taşınırken getiremediği şeyler neredeyse orada hissediyordu kendini.

Aidiyet duygusunun en acı hallerinden birini deneyimlerken, kamyon çukurlardan geçtikçe kafası cama çarpıyor, sallanıp kendine geliyordu. Belki de tüm eşyalar birbirine giriyordu. Ama bu düşünce nedense onu hiç heyecanlandırmadı. Neticede oyuncak arabası olmasa da, eline geçirdiği bir terliği son model yarış arabasına dönüştürmede çok başarılıydı. Bir gemiye mi ihtiyacı vardı? Evlerindeki sehpayı ters çevirip gemi yapardı hemen. Hatta sehpanın altını dilediği gibi boyamıştı. Ne de olsa sehpa düz durduğunda

büyükler çizimleri göremezdi. Eşyalar üzerinde, kendisine ait yarattığı gizli dünyadan keyif alırdı. Küçük dünyalar yaratırdı kendine. Kardeşi olmadığı için eşyalarla kurduğu bu bağ bir dostluğun simgesi idi onun için. Tabii bunu kendisi de henüz bilmiyordu.

Taşınmak, yeni hayat demek ama Umutlar ölümlerin tam ortasına gidiyordu: Karacaahmet Mezarlığı'na. Evleri İstanbul'un en büyük mezarlığının hemen yanındaydı.

Neden daha önce oyunlarında ölümleri düşünmemişti? Defalarca savaş oyunları oynamıştı. Oyun birisi şakacıktan öldüğünde biterdi. Devamı gelmezdi. Demek ki, ölüm "son" demektir. Şimdiyse bu sona doğru gidiyorlardı sallanan arabanın içinde. İnsan hiç kendi sonuna doğru gider miydi bile bile? Aklına birden babasının dedesi geldi. Köylerinde bir toprak meselesi yüzünden öldürülmüştü. Annesi baka bir adamla evlenince Umut'un dedesi küçük yaşta evi terk etmiş. Umut bu hikayeyi babası bir arkadaşına anlatırken duymuştu.

Salonda içki masasında dönen sohbeti halının üstünde oynayan Umut duymasın diye kısık sesle konuşuluyordu ama büyükler Umut'un oynadığı oyuna yakından baksalardı, tüm anlatılanların oyun içinde kurgulandığını anlardı.

Mezarlığın başladığı Duvardibi denen yere geldiler. Babası sağdaki ilk sokağa direksiyonu kırdı. Yolun sağ tarafında küçük bir bakkal, yanında bir cami, onun yanında baraka bir ev vardı. Sol tarafta ise yol boyu mezarlık eskimiş, yer yer yosun tutmuş duvarıyla devam ediyordu. Bakkalın önüne konmuş plastik toplar dikkatini çekti. Evleri buraya yakın bir yerdeyse bakkalları burası olacaktı. Bakkala gideceği zaman apartmanların önündeki kaldırımını kullanacağına hemen karar verdi. Böylece mezarlıktan da uzakta olacaktı. İçinde henüz adını koyamadığı korku, sanki onu mezarlığın oradan izliyordu. Onun için yol boyu hiç mezarlığa

dönüp bakmadı. Oysa bundan çok kısa bir süre sonra kendisini mezarlıkta bulacağını tahmin bile edemezdi.

Yan yoldan aniden bir ekmek arabası çıktı. Arka kapısı açık bir şekilde dar sokakta tozu dumana katarak ilerliyordu. Umutların önündeki toz bulutu gittikten sonra köşede mezar taşı yapan bir dükkan gördü. Boynu acıyana kadar bakakaldı buraya.

Ayakkabıları yırtık, eski bir kot pantolon giymiş orta yaşlı bir adam elindeki elektrikli zımpara ile mezar taşını zımparalıyordu. Etrafa saçılan beyaz tozdan gözünü ve burnunu korumak için ne bir maske ne de bir gözlük takıyordu. Umut o tozlar sanki kendisine geliyormuş gibi suratını buruşturdu ama mezar taşçısının yüz ifadesi tıpkı zımparaladığı mezar taşı gibi dümdüzdü. Umut bir an toz içindeki adamla göz göze geldi. Masmavi gözler Umut'a duygusuzca bakıyordu. Umut yavaşça gözünü yere indirdi. İstemsizce yerde duran mezar taşındaki bir harfi eksik yazıyı okudu: RUHUNA EL FATİH

Yeni mahalleleri şehrin tam ortasındaydı. Gizli maceralar ve korkuları Umut'un aklında çoktan başlamıştı.

Babası aynaya bakarak, çok az kaldı, neredeyse geldik, deyince daha da dikkat kesildi. Gözleri şimdi de oyun oynanabilecek bir alan arıyordu. Yaşıtı birkaç çocuk görseydi içi rahatlayacaktı. Vardıklarında aradığını bulamadan adımını yavaşça atarak arabadan indi.

Nasıl bir yerdi burası? Bitişik apartmanlar, karşılarında sonu gözükmeyen bir mezarlık, mezarlıkta upuzun ağaçlar. Ordu gibi gözükken ağaçların arasından kendini göstermeye çalışan bir gökyüzü. Ağaçlar mı gökyüzünün önüne geçmişti, yoksa gökyüzü mü ağaçların arkasına saklanmıştı belli değildi. Belli olan bir şey varsa o da Umut'un ancak başını yukarı kaldırarak görebildiği gökyüzü ve sayısız ağaçların altında kaldığıydı. Eski mahallesinde, apartmanlar, iş merkezleri, iş makineleri büyüklük algısının en üst nok-

talardı. Oysa burada bunların yerini tabiata ait şeyler almıştı. Gökyüzü ve alabildiğine uzanan ağaçlar...

O sırada annesi ve babası yorgun nakliyecilere evi göstermek için apartmanın içine girmişti. Umut da onları takip etti. Sokak hakkında, kafasında dönen bir düşüncenin bir duygunun ipucunu aradı. Bulamadı. Seyrettiği filmlerin türlerini düşünüp, yaşadığı duygulara ulaşmaya çalıştı. Nafle. Çünkü korku ve gerilim filmleri izlemesi yasaktı. Şimdilik heyecanı arttıracak sadece macera filmleri izlemesine izin vardı. Nem kokan apartmanın güçsüz ışığında merdivenleri çıkarken kendisinin çok deneyimsiz olduğunu düşündü. Önceden korku filmleri izleseydi en azından bu yeni yerde başına bir bela geldiğinde nasıl davranması gerektiğini kestirebilirdi.

Daireleri üçüncü kattaydı. İçerisi arap sabunu kokuyordu. Belli ki, annesi daha önceden gelip evi bir güzel temizlemişti. Umut istemsiz bir şekilde evin içinde adımlarını hızlandırdı. Annesi ve babası nakliyecilere eşyaları nereye koymaları gerektiğini gösteriyordu. Umut mezarlığı görebileceği balkona gitti. Balkondayken korkmadan mezarlığa bakabileceğini düşündü. Balkonun kapısı gıcırdayarak açıldı. Dışarı adımını attığında ağaçların kokusunu aldı. Önünde alabildiğine bir orman vardı sanki. Dairelerinin yüksekliği tam ağaçların tepesine kadardı. Bir kat, bilemedin iki kat daha yüksekte olsaydı belki şehri tamamen görebilecekti. Balkona neden çıktığını henüz kendisi de bilmiyordu. Odasından önce balkona çıkmak aslında çok da mantıklı bir davranış değildi. Demir barlardan yapılmış korkuluğa doğru yaklaştı. Korkuluğun barlarının araları açık olduğu için zeminin bittiği yerden sokağı görebiliyordu. Yükseklik korkusu yoktu ama yine de tedirgin oldu. Elleriyle korkuluğu tuttu. Bir adım daha attı. Artık hem güvendeydi hem de sokağı görebiliyordu.

Sokakları ormanın içindeki kıvrımlı bir patika yola benziyordu. Ağaçların arasından mezarlar da görülebiliyordu. Tahmininden çok

daha fazla mezarlık vardı. Bazılarının üstü sadece toprak, bazılarının üstü çiçeklerle kaplanmıştı. Mezarların arasında da yer yer patikalar vardı. İnsanların yürüyerek oluşturduğu bu patikalar mezarlığın her yerinde vardı neredeyse. Hani, mezarlığa tam tepeden baksan insanın beyninin kıvrımları gibi olduğunu anlardın. Mezarlığa uzun süre baktığında hâkim olan sessizlik yavaş yavaş insanı ürkütmeye başladı.

O patikalardan birinde birden gözüne bir çocuk ilişti. Çok şaşır-mıştı. Tek başına bir çocuk mezarlığın içinde ne yapıyordu? Evsiz miydi? Hırsız mıydı? Bir suç işleyip polisten kaçmak için mi mezar-lıkta geziniyordu? Yoksa, yoksa hayalet miydi?

Mezarlıktaki çocuk mezar taşlarının üstünden atlaya atlaya du-vara kadar geldi. Sonra kafasını yukarı kaldırdı. Göz göze geldiler. Umut'tan biraz daha kısa, beyaz suratlı bir çocuktü. Çocuk duvarın kenarındaki sokak lambası direğine tutuna tutuna aşağı indi. Umut sessizce çocuğu izlerken kendi apartmanlarına girdiğini görünce heyecanı arttı.

O sırada içeriden seslerin geldiğini fark etti. Nakliyeciler bazı eşyaları getirmişti bile. Balkonda ne kadar vakit geçirdiğini kestiremedi. Annesi odasını gösterdiğinde bile çok ilgilenmedi. Aslında yeni evlerine girer girmez ilk planı odasını eşyaları geldikçe yerleş-tirmekti. Şimdi bu plan aklının ucundan bile geçmiyordu.

Mezarlık aklından çıkmıyordu. Bir yanı mezarlığa koşarak git-mek istiyor, öteki yanı korkudan kılını kıpırdatmıyordu. Odasına girdi. Yan yana konmuş kolileri görünce bunaldı. Bir an evvel oda-dan çıkmak istedi. Bir kolinin içinden oyuncak kılıcını çıkardı.

Koridora çıktı. Havada birkaç kez savurdu kılıcı. Şimdi biraz daha cesaretini toplayabilmişti. Daire kapısının yanında, annesinin birisiyle konuştuğunu işitti. Kapının ardından bir çocuk sesi geli-yordu. Kılıcını iki avcuyla kavradı ve annesine doğru yaklaşılmaya başladı. Dost muydu, düşman mıydı?

Mezarlıktaki Sessizlik

Umut annesinin, aaa, hoş geldin İsmet, demesini duyar duymaz hafızasını yoklamaya başladı. Annesinin cümlesinin devamını duymadı bile. Kimdi bu İsmet? Yabancı değildi. Taşınmadan önce annesiyle babasının bu adı kullandıklarından adı kadar emindi. Annesinin yanına vardığında bir eliyle annesinin elini tuttu. Annesi öbür elindeki kılıçtan daha fazla güven verdi Umut'a. Artık bir elinde annesinin eli, bir elinde kılıcı, kapıda duran bu yabancıya bakabilirdi.

Kafasını çevirdiğinde tüyleri diken diken oldu. Bu, mezarlıkta gördüğü çocuktü. Hem şimdi ismini de biliyordu: İsmet. İsmet'le göz göze geldiler. İkisinden de tek kelime çıkmadı. İsmet neden buraya gelmişti? Mezarlıkta niye geziniyordu? Bu mahallede ilk arkadaşı o mu olacaktı? Aklında bir sürü soru vardı. İsmet, Umut gibi ortaokula giden, kumral, Umut'a kıyasla biraz kilolu bir tipti. Genelde yalnız vakit geçirmeyi sever, az konuşurdu.

Annesi İsmet'i içeri aldı. Umut'un merakını gideren cümleler teker teker annesinin ağzından dökülmeye başlamıştı bile.

İsmet'i hatırlamazsın Umut, çok küçüktünüz. İsmet ile sen amca çocuklarısınız. Onlar da başka şehirdeydi, bizden iki ay önce buraya taşındılar.

Annesinin bu sözleri Umut'u nedense rahatlatmıyordu. Bu kadar yakın bir akrabasının ilk başta mezarlıkta belirmesi, sonra da salonda yanı başında bitmesi, hem de elinde limonata ile, garip geliyordu.

İsmet annesinin verdiği ağzı sıkıca kapanmış limonata sürahisini Umut'un annesine verdi.

Çok teşekkürler İsmet, gel, gir içeri. Abiler eşyalarımızı taşıyor, kapıyı kapamayalım. Annen nerede? Aaa dur, doğru. Terziye gidecekti. Ay ne düşünceli bu annen senin.

Annesinin konuşması için başkasına ihtiyacı yoktu. Evindeyken sorularının cevabını yine kendi veren insanlar grubuna giriyordu. Yalnızlığın en belirgin hallerinden. Yıllar boyunca kocası eve nadir uğradığından dolaydı belki de bu yalnızlık.

Sevinç'in bu ruh halini Umut da hissediyordu ama henüz onun kelime dağarcığında bu tür duyguların adı yoktu. *Adını koyamadığın hisleri yaşamaya, insanlar olgunluk diyorlar ama bu durum çocuklarda nüksettiğinde bunun adı toyluk oluyor.* Elbette bu tespitlerin de farkında değildi Umut. *Ama yıllar geçtikten sonra, rüzgarlı bir günde, kayalıklarla dolu bir sahil kenarında soğumuş çayını içerken çocukluğuna dönüp bu yaşadıklarını hatırlayacak sonra parmak izlerini bırakacağı çay bardağını son bir kez tutup çayından içecek ve kalkıp evine dönecekti.*

İsmet Umut'un annesinin bitmeyen cümlelerini kesip lafa girdi:

Aslında geldiler. Evdeler. Birazdan geleceklermiş yardıma. Bana bu limonatayı verdi.

Aa öyle mi? Valla çok susamıştım. Annenin limonatası meşhurdur... Hadi siz içeri geçin ben size limonata vereyim, deyip Umut ile İsmet'i yalnız bıraktı.